

A második világháború története 4.rész

Szerző dezs

Történelem tétel

Magyarország
hadba lépése és a nyilas uralom
1941-ig:

.

1939
május 5.: második
zsidótörvény
elfogadása
- országgyűlés elfogadta a "zsidók
közéleti és gazdasági
térfoglalásának
korlátozásáról"
szóló törvenycikkeket -
új, faji törvény alapján
zsidónak
minősült vallásától
függetlenül mindenki, akinek legalább
egyik szülője vagy
legalább két nagyszülője
zsidó vallású volt.

.

1939.
május 28-29.: Országgyűlési
választások:
kormánypárt 70%-os
támogatottsága;

.

Teleki
visszautasítja a Lengyelország elleni
támadást + kb.150.000 lengyel menekült;

.

1940.
augusztus30.: második
bécsi döntés:
Magyarországhoz csatolták
Észak-Erdélyt és a
Székelyföldet, 2,4 millió lakossal,
amelyből 1 millió román volt.
Dél-Erdélyben
400000 magyar maradt;

.

Teleki
mindent megtett annak érdekében, hogy az
erdélyi bevonulás
megbékélést hozzon;

.

1940.
november 30.: Magyarország csatlakozik a
háromhatalmi egyezményhez; két nap
múlva csatlakozott Románia és
Szlovákia,
majd 41 márciusában Bulgária,

és Jugoszlávia széthullása
után Horvátország is.

.
ezzel
Magyarország feladja fegyveres
semlegességét + szerződészerűen
csatlakozik a tengelyhatalmakhoz;

– Anglia válasza:

.
ha
Magyarország átenged olyan csapatokat, aki Antant
szövetségesei ellen vonulnak,
akkor a diplomáciai kapcsolatok megszakadnak;

.
ha
fegyveresen is részt vesz: hadüzenet;

.
Magyarország
Jugoszlávián keresztül
próbál
kapcsolatot tartani a nyugati (Angliával, USA) hatalmakkal

.
1940.
december 12.: Jugoszláv - magyar
örökbarátsági
egyezmény
1943-ig:

.
1941.
április 7 – 1942 március:
Bárdossy László
miniszterelnök;

.
1941.
április 11.: Magyarország belép a
háborúba
Jugoszlávia ellen (Anglia megszakítja a
diplomáciai kapcsolatokat);

.
1941.
június 22.: Németország.
támadása a SZU
ellen, Magyarország nem akar kimaradni a gyors
diadalból, másrészt
románok és szlovákok már
bekapcsolódtak;

.
1941.
június 26.: Kassa, Munkács
bombázása -
szovjetek;

.
1941.
június 27.: Magyarország hadüzenete;

.
1941.
július 1: tényleges hadműveletek;

.
államhatalom
háborús intézkedései:
– német
igényeknek megfelelő árukivitel;

– katonai bírászkodás
hatáskörének kiterjesztése;

– legális ellenzéki szervezetek ellen
fellépnek;

– munkaszolgálat bevezetése
(baloldaliak és zsidók ellen);

– 1941. augusztus 8.: harmadik
zsidótörvény (tilos

a
házasság, nemi kapcsolat is
fajgyalázás);

.
1941
ősz; hitleri villámháború kudarca,
ezért Magyarország
is óvatosabb politikát folytat;

.
Anglia
ultimátumban követeli a magyar csapatok
kivonását, de ezt a magyarok
visszautasítja (Romániával
és Finnországgal
egyidőben);

.
1941
december: hadiállapot Magyarország és
Anglia között;

.
1941.
december 7.: Nagy-Britannia hadat üzen
Magyarországnak;

.
1941.
december 12.: Magyarország hadat üzen az
USA-nak

.
1941
végén Bethlen csoportja megelégedi,
hogy
Bárdossy egyre több engedményt tesz a
németeknek;

.
1942
január: Budapestre látogatott Ribbentrop
német külügyminiszter, Wilhelm Keitel
tábornagy - kötelezettséget
vállaltattak
Bárdossy miniszterelnökkel, hogy a magyar
kormány egy hadsereget küld a keleti
frontra

.
1942
február közepe: megalakul a
Történelmi
Emlékbizottság , tüntetések a
Petőfi-szobornál - letartóztatások: 400 baloldali
és kommunistagyánús egyént
kiküldenek a frontra;

.
1942.
március 9.: Kállay Miklós
miniszterelnök

– kiküldi a
frontra a 2 magyar hadsereget;

– fellép az ellenzék ellen;

•
külpolitikában
új kötelezettségeket nem
vállal,
régieket teljesíti;

•
március
15.: háborúellenes tüntetés
Kossuth és
Táncsics sírjánál;

•
lényegi
változás nincs a magyar bel- és
külpolitikában a szövetségesek
É-Afrikai partraszállása, a
sztálingrádi
fordulat és a magyar hadsereg voronyezsi
vereségéig;

•
Horthy
leváltja Werth Henrik vezérkari
főnököt (
magyar hadsereg nagyobb számú
bevetését akarja), és kinevezi
Szombathelyi
Ferencet (cél: magyar hadsereg visszahozása a
SZU-ból)

•
1942
július: Kállay Miklós
miniszterelnök
katonákat küldött: főleg
tartalékosok, - 2. hadsereg - 200000 katona, 50000
munkaszolgálatost a Don-kanyarba

•
1942.
szeptember 4.: szovjet légitámadás
Budapest ellen;

•
1942.
december 31 megalakul a Kiugrási Iroda
nevű titkos szervezet, amely tárgyalásokat kezd
az angolszász hatalmakkal;

•
hintapolitika:
titkos tárgyalások az angolokkal,
de a szövetségeseknek vállalt
kötelezettségek teljesítése.

•
1943.
január 12.: Jány Gusztáv
parancsnoksága
alatt álló hadtest Voronyezsnél
megsemmisítő vereséget szenvedett: 41000 katona
elesett, 28000 fogságba került;

•
Voronyezs:
a magyar hadseregnek a sztálingrádi hadtest
északi felét kellett volna fedeznie
(kevés üzemanyag és élelem);

Magyarország

német

megszállása:

.

1943

április: Hitler követelte Kállay

lemondását, és úgy

döntött, hogy megszállja

Magyarországot;

.

1943

szeptember: előzetes fegyverszüneti (olasz

kapituláció után)

tárgyalások (akkor lép

életbe, ha az angol csapatok elérik a

magyar határt);

.

hiba:

SZU felé nincs nyitás, ellenük

védekezésre

rendezkedünk be;

.

1944

március 19.: német

megszállás (margaréta terv):

– német

nyomásra: Sztójay Döme (volt berlini

követ)

.

–

német csapatok + Gestapo (ellenzéki politikusok

bebörtönzése miatt,

állandósulnak

az angol bombázások)

– ország német

irányítás alá

kerül: – közös: Veessenmayer,

– rendőr: Winckelmann

SS tábornok – katonai: Weermacht

tábornok

(közlekedéshálózat,

repülőtér, m.

csapatmozgás)

– német felsőbb szervek számszerűen nem

jelentősek, de megszálló csapatok +

magyar államapparátus stabil rendszert teremt

1944-1945:

– Sztójay

kinevezése után (1944. március 22.)

Magyarország

kiszolgálja a németeket:

– első magyar hadsereg a frontra;

– ellenzéki pártokat

betiltják, szakszervezeteket kormánybiztosi

ellenőrzés alá

vonják;

– gazdasági kirablás (

hitelért szállítunk);

.
 zsidóság
 deportálása + nem lehetnek szellemi
 pályán + műhelyeket és
 üzemeket elveszik (1944 jún. Horthy
 leállítja a
 deportálást)

.
 Horthy
 Miklós augusztus 29-én leváltja
 Szójayt,
 és Lakatos Géza tábornokot nevezte ki
 miniszterelnökké, azzal a
 szándékkal,
 hogy neki kell az ország
 háborúból való
 kiugrását megvalósítani

.
 szeptember
 5.: Dél-Erdély
 elfoglalására
 vezényelték a II. magyar hadsereget -
 néhány nap alatt összeomlott;

.
 Horthy
 belátta: csak Szovjetuniótól lehet
 fegyverszünetet kérni - Faragho Gábor
 tábornok vezette küldöttség;

.
 1944.
 október1.: titkos fegyverszüneti
 tárgyalások Moszkvában (de a
 feltétel nélküli
 fegyverszünetet csak 1944 október
 11-én, Szeged elfoglalásakor fogadják
 el);

.
 Magyarországnak
 vissza kell vonulnia az 1937-es határai
 mögé, s azonnal hadat kell üzennie
 Németországnak;
 – 1944.
 október15 Horthy
 rádióbeszéde (nem
 egyértelmű):

– németbarát tisztikar nem hajtja
 végre + németek elfoglalják
 Budapestet;

– Dálnoki Miklós Béla 20.000
 katonájával átáll;

– 1944. október 16 német
 nyomásra Szálasi Ferenc (nemzetvezető) a
 miniszterelnök:

– Horthy lemond

– államapparátus megmaradt + hadsereg
 és gazdaság is a németeknek dolgozik

– Szálasi intézkedési:

– 14–60 éves korig katonai

mozgósítás;

– Németországba akar szállítani minden élelmiszert és nyersanyagot;

– megfélemlítés;

.

1944

november: Magyar Nemzeti Felkelés Felszabadító Bizottság (Bajcsy-Zsilinszky Endre);

.

cél:

ellenállás megszervezése;

.

nyilasok

elfogják a vezetőket: Bajcsy, Kiss János, Nagy Jenő, Tartsay Vilmos - kivégzések

.

december

24.: Sopronkőhidán Bajcsy-Zsilinszky Endrét kivégezték.

.

1945.

január 20.: a magyar fegyverszünet aláírása Moszkvába;

.

április

13.: magyarországi hadműveletek befejezése;

.

november

7.: Nemzetgyűlési választások;